

เปรียบเทียบนามสกุล กัช ชัยแสง

929.4
ข 113 ป

ด 848

850

12

เรื่อง

เปรียบเทียบสกุล กับ ช่อแซ่

พระราชนิพนธ์

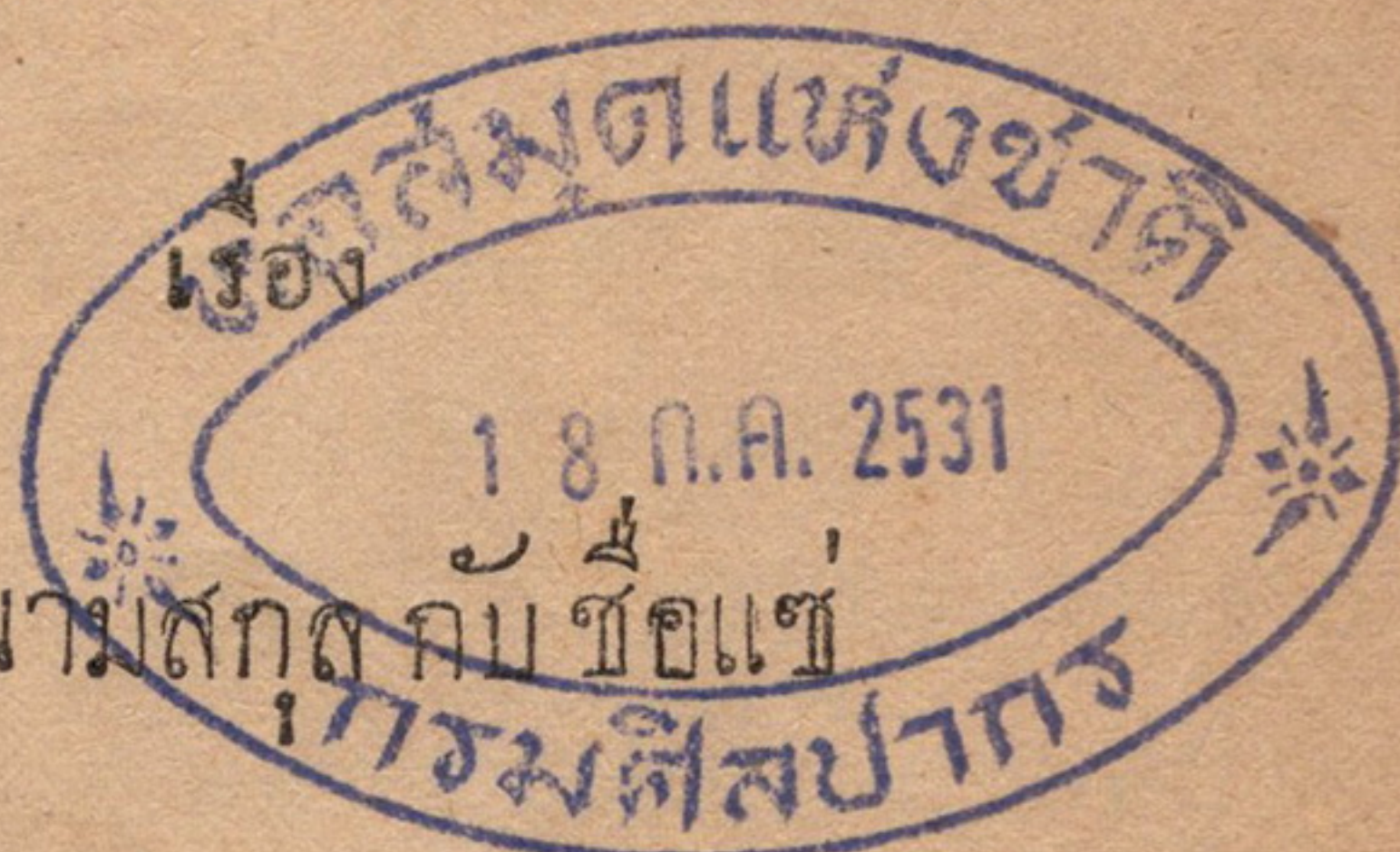
ใน

๑๒๑๐๔
ม ๑๑๓ ป

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชนิพนธ์ รัชกาลที่ ๖

~~หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก~~

จันทบุรี

เจ้าภาพพิมพ์เป็นที่ระลึก
เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพ

ขุนประวิตรเวชชาชีวะ

ณ วัดไตรมิตรวิทยาราม

วันเสาร์ที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๕๐

เลขห้อง จ.พ.

เลขหมู่ ๑๒๙.4
ม 113 ปร

เลขทะเบียน ม.๓๑๒.๑๒๙๔๑

๑๔๕๗

คำนำ

เจ้าภาพในงานพระราชทานเพลิงศพ ขุนประ-
วิตรเวชชาชีวะ (ประวิตร เวชชาชีวะ) มาแจ้งความ
ต่อกรมศิลปากร ขอตันจะมับหนังสือสำหรับ
พิมพ์ เป็นที่ระลึก ในงานนี้สักเรื่องหนึ่ง และ
แสดงความปรารถนา จะใคร่ได้พระราชนิพนธ์ ใน
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่อง
“เปรียบเทียบสกุลกับชื่อแซ่” ซึ่งทรงพระราช
นิพนธ์ไว้เมื่อราว พ.ศ. ๒๔๕๖ อันเป็นปีแรกที่ประ-
ภาสใช้พระราชบัญญัติขนานนามสกุล ด้วยเห็นว่า
เป็นเรื่องที่ให้ความรู้เกี่ยวกับ ประเพณี การใช้ นาม
สกุล และชื่อแซ่ เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านทั่วไป
ทั้งเป็นพระราชนิพนธ์ที่ยังไม่เคยพิมพ์มา แต่ก่อน
กรมศิลปากรจึงจัดการขอพระราชทานพระบรมรา-
ชานุญาต และมอบ ตัน จะมับให้ไปพิมพ์ตาม ประ-
สงค์ และขออนุโมทนาในกุศลสาธารณประโยชน์
นี้ หวังว่าผู้รับไปอ่านคงมีความยินดีอนุโมทนาโดย
ทั่วกัน.

กรมศิลปากร

ชิตะ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๔๔๔

มฤต ๑๘ กันยายน ๒๔๘๓

ประวัติ

ขุนประวิตรเวชชาชีพ (ประวิตร เวชชาชีวะ)
เกิดวันพฤหัสบดี ที่ ๒๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๔๔ ตรงกับแรม ๓ ค่ำ เดือน ๑๒ ปีฉลู ณ ตำบลพวงทะเลยา ใต้วัดจันทาราม ผังตะวันออกอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี เป็นบุตรคนที่ ๓ ของนายแสง เวชชาชีวะ และนางพร เวชชาชีวะ ซึ่งมีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันคือ พระบำราศนราดูร นายโมสิต เวชชาชีวะ และนางสุพรรณเอศรพาณิซ

การศึกษา

เมื่อเขาได้เริ่มศึกษาที่โรงเรียนประจำมณฑล "เบญจมราชูทิศ" จังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๕ ถึง ๒๔๕๗ และเข้ามากรุงเทพฯ ศึกษาต่อที่โรงเรียนมัธยมวัดปทุมคงคา พระนคร ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๘ ถึง ๒๔๖๑ สอบไล่ได้ชั้นมัธยม

ปีที่ ๖ พ.ศ. ๒๔๖๒ เวียนมัธยมปีที่ ๗ ยังไม่ได้สอบ
ไล่ก็ได้ลาออกจากโรงเรียนไปช่วยบิดา ประกอบ
การค้าอยู่เป็นพิเศษ

พ.ศ. ๒๔๖๓ ได้สมัครเข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย คณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์
แผนกแพทยศาสตร์ สอบไล่ได้ภาค ๒ ในวิชา
แพทยศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ และสอบไล่ได้
ภาค ๓ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ ได้รับประกาศนียบัตร
วิชาแพทยศาสตร์

เวลารับราชการ

๑ พฤษภาคม ๒๔๖๕ เป็นแพทย์สำรอง กรม
สาธารณสุข

๑ กันยายน ๒๔๖๕ ถึง ๑ กันยายน ๒๔๗๓
เป็นแพทย์ผู้ช่วยแผนกโรคติดต่อ กองแพทย์สุขา
ภิบาล กรมสาธารณสุข

(๓)

• มิถุนายน ๒๔๗๗ เป็นหัวหน้าแผนกโรง
พยาบาลโรคติดต่อ (โรงพยาบาลเทศบาล) ซึ่ง
ภายหลังเปลี่ยนแปลง เรียกว่า นายแพทย์ผู้ปกครอง
โรงพยาบาลโรคติดต่อ และได้ประจำตำแหน่งนี้
เรื่อยมาจนถึงแก่กรรม

นอกจาก การรับราชการแล้ว ชุนประวิตร-
เวชชาชีพ ได้พยายามใช้เวลาว่างนอก ราชการ
ประกอบวิชาชีพส่วนตัวโดยเปิดคลินิก “กรกฎา
ไอศถ” ที่ห้องเช่าของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรม
ขุนชัยนาทนเรนทร ถนน ๒๒ กรกฎาคม ตั้งแต่ พ.ศ.
๒๔๗๐ ปรึมาถึง พ.ศ. ๒๔๘๒ ถูกเพลิงไหม้ จึง
ได้ย้ายมาเปิดทำการที่ตึกสามชั้น (ห้างเกร็ดเก่า)
ที่ถนนบ้านตะนาว เปลี่ยนชื่อว่า “ประวิตรแพทย์
สถาน” มีนายแพทย์ประจำ ดำเนินการตรวจ
และรักษาโรคติดต่อมาตราบจนทุกวันนี้

(๔)

ยศ บรรดาศักดิ์

และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- ๘ พุทธศักราช ๒๔๗๑ ได้รับ พระราชทาน
ยศ เป็นรองอำมาตย์
ตรี
- ๘ พุทธศักราช ๒๔๗๓ ได้รับ พระราชทาน
ยศ เป็นรองอำมาตย์
โท
- ๘ พุทธศักราช ๒๔๗๔ ได้รับ พระราชทาน
สัญญาบัตร เป็นขุน
ประวิตรเวชชาชีวะ
- ๑๘ กันยายน ๒๔๘๔ ได้รับ พระราชทาน
เครื่องราชอิสริยา-
ภรณ์จักรยาภรณ์มง-
กุฎไทย

(๕)

๑๘ กันยายน ๒๔๘๕ ได้รับ พระราชทาน
เครื่องราชอิสริยา-
ภรณ์ จัตุรดา ภรณ์
ช้างเผือก

ขุนประวิตรเวชชาชีพ บัวยเป็นโรค Haemato-
chyluria ซึ่งมีโลหิตและไคล้ออกทางปัสสาวะเรอ
รังมานาน โรคนี้เริ่มมีอาการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ และ
ได้พยายามรักษาตัวตลอดมา ในระยะแรกอาการ
ได้หายมาประมาณ ๖-๗ ปี ต่อมาก็กำเริบขึ้นเป็น
ลำดับ กอปรด้วยเป็นผู้ที่มีความมานะ อุตสาหะ
อดทน จึงยังคงรับราชการอย่างเข้มแข็งตลอดมา

ต่อมาเมื่อเดือนมิถุนายน อาการก็กลับกำเริบ
ยิ่งขึ้นจนถึงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๔๘๗ จึงลาพัก
ราชการและไปรักษาตัวยังโรงพยาบาลศิริราช ได้
รับความอุปการะในการรักษาพยาบาลจาก บรรดา
อาจารย์ กับ มิตร สหาย ที่เป็นนายแพทย์ และนาง

พยายามเป็นอย่างดีที่สุด มีนายแพทย์ประจำกษัตริย์
 ของประเศริฐ ศาสตราจารย์นายแพทย์ผู้อำนวยการ
 การโรงพยาบาลศิริราชปัจจุบัน พระอภัยมณีตรา-
 พาสพิศาส อุดมอริยศักดิ์กรมมหาวิทยาลัยแพทย-
 ศาสตร์ และนายแพทย์โกวิท อ้วนนนท์ เป็น
 อาทิ ต่อมาอาการป่วยได้กำเริบถึงขีดที่สุด สุด
 ความสามารถที่แพทย์จะเยียวยารักษาต่อไปได้
 ครั้นถึงเวลา ๒๐.๑๕ น. ซึ่งตรงกับวันจันทร์ ที่
 ๑๘ กันยายน ๒๔๘๗ ขุนประวิตรเวชชาชีพ
 ได้ถึงแก่กรรมลงด้วยอาการสงบ ทั้งความเศร้า
 สลดอย่างสุดซึ้งไว้แก่ครอบครัว ตลอดจนบรรดา
 ญาติมิตรสหาย ณ โรงพยาบาลศิริราชนั่นเอง คำ-
 ฌวนอายุได้ ๔๓ ปีเศษ

ขุนประวิตร เวชชาชีพ เป็นผู้มีอัธยาศัย
 เรียบร้อย อ่อนโยน เป็นที่รักใคร่นับถือแก่บรรดา
 ญาติและมิตรสหาย และเป็นผู้ที่มีความมานะอด

(๗)

ทนมาก มีนิสัยชอบอารมณ์เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่
บุคคลทั่วไป เมื่อมาด่วนถึงแก่กรรมในเวลาไม่
สมควรเช่นนั้น ย่อมเป็นที่เศร้าสลดใจเป็นอย่างมาก

ขุนประวิตรเวชชาชีพ ได้ทำการสมรสกับนาง
สาวสมพงศ์ สัจจวานิช บุตรีหลวงสุขกิจโกศล
และนางสุขกิจโกศล (หนู สัจจวานิช) เมื่อวัน
อังคารที่ ๖ พฤษภาคม ๒๔๗๓ มีบุตรธิดาด้วยกัน
๖ คน คือ

๑. นายพงศ์ศักดิ์ เวชชาชีวะ
๒. ค.ช. ประภัทรพงศ์ เวชชาชีวะ
๓. ค.ช. ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ
๔. ค.ญ. ศศิพงศ์ เวชชาชีวะ
๕. ค.ญ. รัชน์พงศ์ เวชชาชีวะ
๖. ค.ช. ภาณุพงศ์ เวชชาชีวะ

เปรียบเทียบนามสกุลกับชื่อแซ่

คนเรายังมีอยู่เป็นอันมาก ซึ่งยังมีได้สัง เกตว่า นามสกุลกับชื่อแซ่ของจีนนั้น ผิดกันอย่างไร ผู้ที่แลดูแต่เผินๆ หรือซึ่งมิได้เอาใจใส่สอบสวนในข้อนี้ มักจะสำคัญว่าเหมือนกัน และมีพวกจีนหรือพวกนิยมจีนพอใจจะกล่าวว่า การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรง พระราช ปราบปราม ออกพระราชบัญญัตินามสกุลเช่นนั้น โดยทรงพระราชนิยมตามประเพณีชื่อแซ่ของจีน ซึ่งถ้าจะตรองคิดก็จะเห็นว่าคงจะไม่เป็นไปเช่นนั้น โดยเหตุที่จะได้อธิบายต่อไปนี้

แซ่ของจีนนั้น ตรงกับ “แกลน” ของพวกสก็อต คือเป็นคณะหรือพวก หรือถ้าจะเทียบทางวัด ๆ ก็คล้ายสำนัก (เช่นที่เราได้ยินเขากล่าวว ๆ กันอยู่บ่อย ๆ ว่า คนนั้นเป็นสำนักวัดบวรนิเวศ คนนี้เป็นสำนักวัดโสมนัส ดังนั้นเป็นตัวอย่าง)

ส่วนสกุลนั้นตรงกับคำอังกฤษว่า “แฟมิลี” ข้อ
ผิดกัน อัน สำคัญ ใน ระหว่าง แซ่กับสกุล นั้น ก็คือ
ผู้ร่วมแซ่ไม่ได้ เป็นญาติสาโลหิตกันก็ได้ แต่ส่วน
ผู้ร่วมสกุลนั้น ถ้าไม่ได้เป็นญาติสาโลหิตต่อกัน
โดยแท้แล้ว ก็ร่วมสกุลกันไม่ได้ นอกจากที่จะ
รับเป็นบุตรบุญธรรมเป็นพิเศษเท่านั้น

ข้อแซ่หรือ “แคลนเนม” เป็นประเพณีที่ได้มี
มาก่อนนามสกุลหรือ “แฟมิลีเนม” นั้นช้านาน
เช่นในสก๊อตแลนด์เขาได้ใช้ “แคลนเนม” มา
หลายร้อยปีก่อนที่ได้เกิดใช้ “แฟมิลีเนม” ใน
ประเทศอังกฤษ ซึ่งอยู่ใกล้เคียงกัน ดังนั้นเป็นตัว
อย่าง จะนับว่านาม ๒ ชะนิตนี้เป็นอย่างเดียวกัน
ไม่ได้เลย ถ้าหากจะมีที่เหมือนกันได้ ก็แต่ตรง
ที่ว่าเป็นฉายาด้วยกันทั้ง ๒ ชะนิตเท่านั้น แต่ นอก
จากนั้นแล้วไม่มีอะไรที่เหมือนกันเลย ทั้งสาเหตุ
ก็คือ ความมุ่งหมายก็ค้ำ ข้อมผิดกันทั้งสิ้น

การที่คนหลาย ๆ คนได้รวมกันเข้าตั้งเป็นคณะ
 ซึ่งจีนเรียกว่า “แซ่” สก๊อตเรียกว่า “แคลน”
 และอังกฤษเรียกว่า “ไทรบี” ได้บังเกิดขึ้นในสมัย
 เมื่อคนยังไม่ถึงซึ่งความรุ่งเรือง (ซีวีไลซ์) บริบูรณ์
 ยังไม่รู้จักรักษาธรรมเนียมอันมีเมตตาต่อกัน เป็นที่
 คึง ยังต่างคนต่างรบพุ่งฆ่าฟันกันเพื่อแย่งอาหาร
 กันกิน แย่งที่กันอยู่ และแย่งชิงผู้หญิงกัน ผู้
 ใดมีพวกมากก็อาจที่จะเอาเปรียบผู้ที่ไม่มีพวกพ้อง
 หรือที่มีพวกน้อยได้ ในทางหากิน เป็นต้น จึงเกิด
 ความจำเป็นในการที่จะต้องคิดอ่านหา พวก พ้องไว้
 ให้มาก ๆ และในเมื่ออยู่รวมถื่นกันก็ควรจะรู้จักกัน
 คืออยู่ในหมู่กันเอง แต่มีบางเวลาซึ่งจำเป็นต้อง
 แยกย้ายกันไปในที่ห่างภูมิลำเนาเดิมของตน คนที่
 ไปจาก คณะ เดียวกันไป พบกันในที่ไกลภูมิลำเนา
 เดิมของตน ๆ ไม่รู้จักกันว่าเป็นคนสำนักเดียวกัน
 ก็ได้เกิดเหตุทำร้ายแก่กันขึ้นบ้าง จึงได้บังเกิด
 ความจำเป็นที่จะต้องมีการตั้งเขตเพื่อรู้จักกันว่า

เป็นพวกเดียวกัน ในขั้นต้นจึงมักกันมีเครื่องแต่ง
 ตัวให้เหมือนกัน เช่นมีขนนกหรือดอกหญ้าปักผม
 อย่างแบบที่ คนดำในอาฟริกา ยังใช้ อยู่จนทุกวันนี้
 แต่การใช้ เครื่องหมายเช่นนี้มา เกิดรู้สึกกันขึ้นว่า
 ยังไม่สู้จะเรียบร้อยดี เพราะคนพวกอื่นก็อาจจะ
 บักขนนกหรือดอกหญ้าบ้างเหมือนกัน จึงเกิดมี
 ความคิดมุ่งผมให้เหมือนกัน ซึ่งชาวอาฟริกาที่ยัง
 คงใช้อยู่อีก และเกิดคิดเขียนหน้าเขียนตัวเป็น
 ตวาดลาย ซึ่งมีใช้อยู่ในหมู่ชาวอาฟริกา ในหมู่คนที่
 เรียกว่าอินเดียนแดงในอเมริกา และในหมู่คน
 มาวรี ชาวนิวซีแลนด์ เป็นต้น ต่อมาคนมีความ
 เจริญขึ้น มีความคิดซับซ้อนขึ้นหนึ่ง จึงได้บังเกิด
 มีความคิดขึ้นว่า ควรเลือกเอานามใดนามหนึ่งใช้
 เป็นชื่อแซ่กำกับชื่อตัวของสมาชิกแห่งแซ่ เพื่อ
 ว่าเมื่อคนที่ร่วมคณะกัน แม้จะไปพบปะกันในที่
 ไใด ๆ ก็อาจจะรู้จักกันได้ โดยถามชื่อ แซ่กันเท่านั้น
 พวกจีนจึงได้เกิดมีชื่อ "แซ่" สักชื่อมีชื่อ "แกลน"

อินเดียนแดงในอเมริกามีชื่อ "โตเตม" และยังคง
 มีเครื่องหมายให้แลเห็นเป็น พวก เดียว กัน นั่นคือ
 กล้วย เช่นในสก็อตแลนด์ ใช้นุ่ง ห่ม เป็น ลาย
 ต่าง ๆ กันเรียกว่า "ตาร์ดั้น" (ซึ่งเราเรียกกันว่า
 ผ้าลายสก็อต) แคลน ๑ ก็มีตาร์ดั้นอย่าง ๑ คน
 ในแคลนนั่นใช้นุ่งห่มเหมือนกันหมด ข้างฝ่าย
 พวกอินเดียนแดงมีเครื่องหมาย "โตเตม" บั๊กไว้
 ที่หน้าศาลาที่ชุมนุมแห่งหัวหน้าคณะ ทำเป็นรูป
 หมาป่าหรือนกหรือกระทั่งตามชื่อโตเตม และคน
 ที่เป็นสมาชิกคณะใด ก็เขียนหน้าเป็นลายคล้ายที่
 หลักเครื่องหมาย โตเตม แห่งคณะนั้น ๆ

เมื่อความมุ่งหมายแห่งการมีเชื้อของจีน แคลน
 ของสก็อต และโตเตมของอินเดียนแดง มีอยู่
 เพื่อ ประสงค์ ใน ทาง ช่วย กัน ต่อสู้ ศัตรู และ อนุ-
 เคราะห์พวกกันเอง ซึ่งเป็นอาการแห่งการตั้งช่อง
 เช่นนี้ ชื่อแซกคัต ชื่อแคลนคัต ชื่อโตเตมคัต

จึง เป็น ของ สาธารณะ สำหรับ บรรดา ผู้ที่เป็น สมาชิก
แห่งคณะนั้นทุกคน จะได้ จำกัดให้ใช้ร่วมกัน
แต่จำเพาะที่เป็นญาติสาโลหิตกันนั้นก็ห้ามได้ ยก
ตัวอย่างเช่น ซอ แคมป์เบล เป็น แคลน เนม ซึ่ง
บรรดา คน ที่อาศัยใน เขตต์ อารโคล์ ใน สก็อต-
แลนด์ ในอดีตสมัยใช้ร่วมกัน ตั้งแต่ท่านเออร์ผู้
ครองอารโคล์ลงไปจนถึงทนายบ่าวไฟร์และชาวไร่
ชาวนาอันพึงบารมีแห่งท่านเออลผู้หนึ่ง ดังนั้นเป็น
ประเพณีเก่าในสก็อตแลนด์ (แต่ประเพณีนี้ได้
เปลี่ยนแปลงไปแล้วเพื่อเหตุใด จะได้กล่าวต่อไป
ข้างหน้า) ประเพณีใช้แคลนเนมของสก็อตนี้
ตรงกับประเพณีเงินที่ไซร้อแซ่ และความมุ่งหมาย
ก็มีอยู่ตรงกันโดยแท้ แม้ในเมืองไทยเราเองก็
ได้เคยใช้ประเพณีที่คล้ายคลึงกัน คือวิธีรวมคน
เป็นเลขสมสังกัตชนในกรรมนั้นกรรมนี้ หรือที่ถวาย
ตัวเป็นข้าในกรรมนั้นกรรมนี้ ดังนั้นเป็นต้น เมื่อใคร
ไปพบกันเข้าถามกันว่าสังกัตกรรมไหน พอบอก

วังสังกัดกรรมนั้นหรือกรรมนี้รู้ว่าเป็นข้าในกรรมเดียว
 กันแล้ว ก็ไม่ทำร้ายกัน และช่วยอุดหนุนกันตาม
 สมควร เหมือนกันที่เป็นคนแซ่เดียวกัน สักอึด
 ที่เป็นแกล่นเดียวกันนั้น หรืออีกนัย ๑ ถ้าจะหา
 ของเปรียบเทียบให้ เป็นของใหม่ ใกล้สมัยของเรา
 เข้าอีก เพื่อให้เข้าใจแจ่มแจ้ง ก็ขอให้ท่านนึก
 ถึงประเพณีที่ใช้อยู่ ในโรงเลี้ยงเด็กซึ่งยังมีอยู่จน
 เมื่อเร็ว ๆ นี้เอง คือบรรดาเด็กที่ได้เลี้ยงในทันที
 ผู้อำนวยการให้ ชอมีคำว่า "บุญ" นำหน้าอยู่ทุก
 คน โดยความมุ่งหมายว่า เมื่อเด็กได้ออกไปจาก
 โรงเลี้ยงเด็กแล้ว ต่อไปได้พบปะกันในที่ใด ๆ ก็
 จะได้รู้จักกันได้ด้วยมีชื่อ "บุญ" นั้นเอง ในทันที
 "บุญ" ก็หาใช้นามสกุลไม่ เป็นแต่เพียงคำที่
 แสดงให้ปรากฏว่ามาจาก สำนักโรง เลี้ยง เด็ก เท่านั้น
 นั้น ดังนั้นใด แม้วิธีใช้ชื่อแซ่ของจีน แกล่น
 นามของสักอึด และโตเต็มของอื่นเคยกันนั้น
 ก็เป็นวิธีอันมีผู้ที่ได้คิดขึ้นในโบราณกาลเพื่อความ

๕
สะตอกในสมัยโบราณ อันยังมีได้นี้ประเพณีที่รวบรวม
ชนภาษาเดียวกันเป็นบั๊กแผ่นอัน เดียว กันเป็น
ชาติ (เนชั่น) ก็นับว่าเป็นประโยชน์ดีสมควรแก่
กาลสมัยเท่านั้นอยู่

แต่นับจำเดิม เริ่มแต่เมื่อคนได้ เกิดมีความคิด
ควบคุมกันเป็นช่องหรือคณะแล้วนั้น คนเราก็ได้
ดำเนินขึ้นสู่ความเจริญต่อ ๆ มาเป็นลำดับ แต่
ความเจริญหาได้ ดำเนินทัน ๆ กันหมดไม่ บางจำ
พวกก็เดินเร็ว ถึงซึ่งความเจริญก่อน เช่นจีนได้
ถึงความเจริญก่อนชาว ประ เทศใกล้เคียงใน ทวีป
อาเซียด้วยกัน และสก็อตถึงก่อนอังกฤษซึ่งเป็น
เพื่อนบ้าน ดังนั้นเป็นต้น แต่บางจำพวกเมื่อถึง
ความเจริญขั้น ๑ แล้ว ก็เลิขพอใจไม่คิดเดินต่อ
อีก เพราะฉะนั้นจำพวกที่เจริญภายหลังกลับเดิน
หน้าไป เหมือนคนหนุ่มที่เกิดทีหลังวิ่งไล่ทันคน
แก่ฉะนั้น คนเราในโลกนี้ในบัดนี้สมัยนั้นจึงมี

ประเพณีผิด ๆ กันอยู่ เช่นพวกแขกดำยังคงไม่มี
ทั้งชื่อแซ่ทั้งนามสกุล อันเคยมีแต่ยังคงมีแต่ชื่อ
โตเต็ม จนยังคงมีแต่ชื่อแซ่ ไม่มีนามสกุลอัน
เป็นประเพณีนิยมแห่งคนสมัยใหม่ที่สุด ซึ่งถึง
ความเจริญภายหลัง แต่ได้ทันจน ผ่าน หน้าไปแล้ว
เช่นอังกฤษซึ่งถึงความเจริญ ภายหลัง สก็อต กลับ
บังคับให้สก็อตใช้ประเพณีมีนามสกุลตาม อังกฤษ
ดังนี้ เป็นต้น เพราะฉะนั้นไทยเราไม่ควรจะนึก
อายในการที่จีนได้เคยมีชื่อแซ่มาแล้วก่อนที่เรา
มีนามสกุล เพราะถึงแม้ว่าเราจะได้ถึงถึงความเจริญ
ภายหลังจีนก็ตามเถิด แต่เราได้มีนามสกุลแล้ว
จึงนับว่าเราได้ ทะยานผ่านหน้าเพื่อนบ้านเรา ซึ่งยัง
หาไม่มีนามสกุลไม่ คงมีแต่ชื่อแซ่อยู่ตามประเพณี
แห่งคนสมัยเก่าเท่านั้น

ส่วนสาเหตุแห่งการใช้นามสกุล หรือ “แฟมิลี
เนม” นั้น ย่อมเกิดขึ้นเพราะคนมีชื่อเหมือน ๆ

กันหลายคน ทำให้เป็นที่ยังไม่รู้ว่าเป็นใคร
 ได้ ในชั้นแรก ๆ เมื่อคนเรายังต่างคนต่างคุมกัน
 เป็นช่องอยู่ ต่างคนต่างอยู่เป็นหมู่เล็ก ๆ ก็อาจที่
 จะเลือกขอมิให้ชู้กันได้ แต่ต่อมาเมื่อการสมาคม
 ไปมาหาสู่ซึ่งกันและกันมีแพร่หลายมากขึ้น และ
 คนเรารู้จักถือธรรมเนียมจรรยาเล็กมาแก่งกัน รู้จักตั้ง
 ใจแผ่ไมตรีต่อกันขึ้นแล้ว เมื่อคนต่างถิ่นไปเข้า
 ในสมาคมอันเดียวกันเข้า ก็ย่อมจะไปพบคนที่ขอ
 ชู้กันเข้าเนือง ๆ จึงเกิดต้องใช้ฉายาแทนท้ายชื่อ
 การตั้งฉายาย่อมอาศัยลักษณะแห่งบุคคล เช่น
 “ใหญ่” “เล็ก” “ดำ” “ขาว” ดังนัยอย่าง ๑
 อาศัย การ เติบง ชพอย่าง ๑ อาศัยนามตำบลที่ตั้ง
 ภูมิลำเนา เช่น “แดงบางกอก” หรือ “แดง
 บ้านโพ” ดังนัยเป็นต้นอย่าง ๑ หรือมีฉะนี้ก็ใช้ว่า
 “นายแดงลูกนาย ขาว” “นายแดงลูกนายดำ”
 เช่นนัยอย่าง ๑ วิธีใช้เรียกว่าลูก คนนั้น คนนี้
 เป็นวิธีที่รู้กันว่าคืออยู่ เพราะพอบอกชื่อก็ไม่ต้อง

ถามว่าเป็นลูกเต้าเหล่าใคร ย่อมรู้ได้ทันทีว่าเป็น
 เชื้อคนใดหรือเลวปานใด ประเพณีออกชื่อว่า “คน
 นั้นลูกคนนั้น” เช่นนี้ มีใช้อยู่ด้วยกันหลายประ
 เทศ เช่นในมัธยมประเทศในหมู่ชาติยิวและอา
 หรับ ในสกันดีนาเวีย ในประเทศรัสเซีย ประเทศ
 อังกฤษและเวลส์ เป็นต้น เหล่านี้ได้มีประเพณี
 ใช้นั้นมาแต่โบราณ และถึงแม้ในเมืองเราใน
 ราชการก็ใช้อยู่ว่า “นายนั้นบุตรผู้นั้นๆ” ดังนี้ นับ
 ว่าเป็นมูลแห่งนามสกุล ผิดกับมูลแห่งชื่อแซ่

ต่อมาอีกชั้น ๑ การบอกแต่ชื่อพ่อไม่ เป็นการ
 เพียงพอ เพราะผู้ที่ได้มีบรรพบุรุษเป็นคนสำคัญ
 มาหลายชั่วคนย่อมจะอยากอวดให้คนทั้งหลายรู้
 ชื่อนั้น จึงเกิดมีต้องบอกชื่อ กันยาวๆ เช่นในมัธยม
 ประเทศ กษัตริย์ต้องบอกว่า “เราชื่อรามจันทร์
 ลูกทศรถ ลูกอชบาต ลูกระฆ ลูกอิทษวาหุ ลูก
 พระสุริยเทวราช” ในพวกยิวต้องบอกว่า “โซโต
 มอน ลูกเดวิด ลูกไอซาค ลูกเอबरระแฮม” ใน

เวลสต้องบอกว่า “ดูเวลลินอัปเดวิท อัปคริฟฟิธ
 อัปดูเวลลิน” หรือพวกอาหรับต้องบอกว่า “หัส-
 ซันบินมะหมุด บินไซอิด บินอับดัลลาห์ บินตุรกี”
 ดังนี้เป็นตัวอย่าง การที่ต้องกล่าวชื่อโดยชื่อยาว
 เช่นนี้ย่อมจะเป็นการพื้นเพเฒ่ามากอยู่ จึงได้คิดบอก
 แต่โดยย่อพอเป็นสังเขป เลือกเอาชนกผู้ใดผู้
 ช่งแก่ที่สุดในวงศ์ของตน เช่นพระรามอาจจะ
 บอกว่า “เราชื่อรามจันทร์สุริยวงศ์” หรือ “ราม
 จันทร์อักษรากวัญ” หรือ “รามรามพ” (เกิดแต่
 ระฆ) ย่อมบอกว่า “ไซโลมออนลูกเอบระแฮม”
 ชาวเวลสบอกว่า “ดูเวลลินอัปดูเวลลิน” อาหรับ
 ว่า “หัสซันบินตุรกี” ดังนี้เป็นต้น นับว่าเดินขึ้น
 สู่ขั้นแรก แห่ง การใช้นาม สกุต ตามระ เบียบที่ เรา
 เข้าใจกันอยู่ใน บัดจุบันนี้ คือผู้ที่จะ บอก ชื่อว่า
 “สุริยวงศ์” ต้องเป็นผู้ที่นับว่าสืบสาโลหิตโดยตรง
 ลงมาจากพระสุริยเทวราช สุนันดร หรืออำมาตย์
 ของพระรามจะใช้ชื่อว่า “สุริยวงศ์” บ้างไม่ได้

เป็นอันขาด ไม่เหมือนชื่อแซ่หรือชื่อสกุล ซึ่งจำ
กับเจ้าบ่าวกับนายใช้ร่วมกัน ตามประเพณีจนเดี๋ยว
นี้และสก็อตโบราณ

ส่วนพวกสก็อตนั้น ได้ใช้นามตามสกุลเรื่อย
มาจนกระทั่งเมื่อ ตกไป อยู่ใน ความปก ครอง ของ
อังกฤษซึ่งมีธรรมเนียมใช้นามสกุล อังกฤษจึง
บังคับให้ใช้นามสกุลบ้าง พวกสก็อตที่มีชื่อแซ่
อยู่แล้ว จึง ใช้ชื่อแซ่นั้นเอง เป็นนามสกุล โดยมาก
แต่บางคนก็ได้เลือกเอานามสกุลใหม่ตามระเบียบ
ตั้งฉายา คืออาศัยเกณฑ์ลักษณะบุคคลบ้าง เกณฑ์
ทางหาเลี้ยงชีพบ้าง เกณฑ์ตำแหน่งมูลำเนาบ้าง
เกณฑ์ชอบบรรพบุรุษบ้าง อย่างที่อังกฤษใช้อยู่
และในประเทศอื่น ๆ นอกจากนั้นก็นามสกุลแล้ว
ก็ได้เกิดขึ้นโดยอาการเช่นเดียวกันกับที่กล่าวมา
แล้วนั้น เพราะฉะนั้นชาติที่รุ่งเรือง (จีวีไลซ์) แล้ว
ตามความนิยมอย่างพหุสมัยใหม่ ถึงแม้ ที่มีประเพณี

ใช้ชื่อแซ่อยู่แต่เดิม ก็ได้เปลี่ยนเป็นใช้นามสกุล
แทนแล้ว ยังคงเหลือแต่เงินที่ยังคงใช้ ชื่อแซ่ตาม
แบบเก่าอยู่ชาติเดียว

ส่วนไทยเรามาก่อนนี้เราไม่มีใครจะได้มีโอกาส
พบปะชาวยุโรป เราจึงได้นิยมเอาอย่างจีนซึ่งได้
ถึงความรุ่งเรืองก่อนเรา และได้จำประเพณีจีน
มาใช้อยู่หลายอย่าง แต่อาศัยเหตุที่มีชาวมัธยม
ประเทศได้เข้ามาถึงเมืองเราด้วย ได้นำความรู้
และความรุ่งเรืองของเขามาสอนเราด้วย เราจึง
มิได้ถือแต่ประเพณีจีนอย่างเดียว เช่นการใช้ชื่อ
แซ่เรามีได้ใช้ เพราะไม่ได้เคยเอาอย่างจีนในการ
ตั้งคนแยกเป็นแซ่หรือช่องภายในชาติเดียวกัน แต่
มีใช้นามสกุล ย่างในหมู่คนชั้นสูง ๆ เช่นบอกว่า
คนนั้น ๆ เป็นเชอวงศ์นั้น ๆ เราก็ได้ใช้กันมานาน
แล้ว แต่ยังมีได้แพร่หลายลงไปถึงสาธารณชน
เท่านั้น บัดนี้เราได้มีนามสกุลแล้ว นับว่าได้
ออกไปทันชนที่นับถือกันว่ารุ่งเรือง (จี๊โล๊) แล้ว.

ตามความเห็นแห่งสมัยใหม่ นับว่าเราคิดว่าผู้ที่
ยังคงใช้แต่แซ่ ไม่มีนามสกุล ส่วนชื่อแซ่ของ
เราทั้งหลาย ถ้าแม้ใครจะถามเราก็คงจะบอก
ได้ว่าชื่อไทย เพราะพวกเราได้ต่างคนต่างแยก
กันอยู่เป็นคณะย่อยๆ อย่างโบราณแล้ว

ประเพณีตั้งแซ่เป็นประเพณีที่พื้นสมัยเสียแล้ว
และในนานาประเทศต้องเลิกเสียแล้ว เพราะรู้
สึกว่าเป็นการไม่เป็นประโยชน์พอเพียง คือการที่
คงมีแซ่อยู่นั้น ย่อมเป็นเครื่องบำรุงความถือก๊กถือ
เหล่า อันเป็นเหตุให้เกิดความไม่ปรองดองกว้าง
ขวางพอ คือสมาชิกแห่งแซ่มักมีอคติถึงแต่แซ่
เสียมากกว่าคิดถึงชาติ การแบ่งคนเป็นก๊ก เป็นแซ่
ต่าง ๆ ภายในอาณาจักร อันเคียด เป็นผลแตก ร้าว
ในยุโรป จึงต้องเลิก พวกคัลลิสเต็ม และ แกลนซีส
เต็มทั่วไปหมดแล้ว และ ใน กรุง สยามก็ต้อง
เลิกแบบ เลข สม สังกัดต่างกรมแล้ว ด้วย เหตุอัน
เดียวกัน

แต่ส่วนประเพณีรักษา วงศ์ สกตให้มัน คง นั้น
 ย่อมมีผลติดกันกับแซ่ เพราะผู้ที่รวมสกตต่างคน
 ต่างต้องรักสกตของตน และต่างระวังมิให้บังเกิด
 เหตุเสื่อมเสียถึงสกตได้ และหัวหน้าสกตทุก ๆ
 คนเป็น ผู้รับผิดชอบอยู่โดยตรงต่อผู้ปกครองชาติ
 การตรึงกันในระหว่างอาณาชาติเป็นของที่มีอยู่โดย
 ธรรมดาแล้ว สกตจึงรวมกันอยู่ด้วยความสเนหา
 ไม่ใช่ เพราะ ความจำ เป็น แห่งการ ต่อสู้ศัตรู อย่าง
 แซ่ การที่มันามสกตย่อมเป็นเครื่องผูกให้ญาติ
 ต่อญาติสนิทกัน ให้รู้สึกว่าเกิดจากบรรพบุรุษคน
 เดียวกัน ต้องช่วยกันรักษาชื่อท่านบรรพบุรุษผู้
 นั้น นับว่าเป็นผลดีสำหรับสกต แต่ห้ามผลเสีย
 แก่ชาติไม่ เพราะการบำรุงความนับถือบรรพบุรุษ
 เป็นองค์แห่งความนับถือ ความมี คงในวงศ์ สกต
 เป็นที่ตั้ง มิได้มุ่งไปทางที่จะยกพวกไปต่อสู้กับ
 ใคร ๆ อย่างช่องหรือแซ่

สรุปความอีกทีว่า ชอแซเป็นเครื่องหมายให้
 รู้ว่าใครเป็นพวกเดียวกันจะได้ช่วยกันและกัน ทั้ง
 ในทางบุกรุกหรือทางป้องกันคนต่างพวก ไม่ใช่
 แปลว่าเป็นญาติกันเลย แต่นามสกุลเป็นเครื่องหมายให้
 รู้จักกันว่ามีบรรพบุรุษร่วมกันต้องช่วยกัน
 รักษาชอบบรรพบุรุษนั้นไว้อย่าให้เสียและทำให้เกิด
 ไมตรีจิตต่อกัน แซ่เป็นประเพณีอันเกิดขึ้นจาก
 ความปรารถนาป้องกันหรือรุกรานด้วยกัน อย่างตั้ง
 ช้องชงมุ้งแต่ทางหากำลัง รวมไว้นั้นแหละเป็นที่
 ตั้ง สกุลเป็นประเพณีอันเนื่องมาจากความรัก อัน
 มีอยู่เป็นธรรมดา ใน ระหว่าง บิดา มารดา กับ บุตร
 ญาติต่อญาติที่ร่วมสาโลหิตกัน ควบคุมผูกพัน
 กันไว้ได้ด้วยความสเนหา ไม่ใช่ด้วยอำนาจความ
 กลัวภัย แซ่เกิดมีขึ้นเพื่อความกลัว (คือความ
 กลัวผู้อื่นทำร้าย) หรือเพื่อความปรารถนาอาศัย
 กำลังซึ่งกันและกัน สกุลมีขึ้นเพื่อความรักใคร่

ไม่ตรีต่อกันโดยแท้ เพราะฉะนั้นการถือแซ่จึงอาจ
 เป็นเหตุแห่งความแตกร้างภายในชาติ คือแซ่ต่อ
 แซ่แก่งแย่งกัน เช่นในสก๊อตแลนด์ แคลนต่อ
 แคลนรบราฆ่าฟันกันไม่หยุดหย่อน และถึงแม้
 ในเมื่อมีพวกอังกฤษไปติดเมือง แคลนต่อแคลน
 ก็ยังแก่งแย่งกันอยู่ จนต้องแพ้แก่อังกฤษหลาย
 หน ถึงแม้ในเมืองจีนเองก็มีเหตุจลาจล เพราะ
 แซ่ต่อแซ่วิวาทกันนั้นอยู่เนือง ๆ มีใช้หรือ แต่
 การถือสกุลนั้นตรงกันข้าม ย่อมจะเป็นไป เพื่อ
 ความสงบ เป็นเบื้องต้น เพราะผู้ที่ปกครองสกุล
 ย่อมจะต้องเป็นผู้ใหญ่ ชั่งเมตตารักใคร่บุตรหลาน
 เกิน กว่าที่ จะยอมให้ ไปก่อวิวาทบาดทะเลาะ ให้มี
 หนทางถูกเจ็บหรืออันตรายได้ อีกประการ ๑ การ
 ปกครองอย่าง แซ่ไม่เป็นเครื่อง เพาะ ความ เคารพ
 ในผู้ปกครอง เพราะผู้เป็นหัวหน้าแซ่ในชั้นต้น
 ก็ต้องเลือก เอา คนที่มีกำลัง หรือมี ความ คิด มาก

หอสมุดแห่งชาติรัชมังกลาภิเชก

จันทบุรี ๑๒๙.๔
๑๕ ม ๑๑๓ ๗๗.

ฉบับ.
๗. 34 ๗. 1

ที่สดนั้นแต่เป็นอาทิ และเมื่อใดหมดกำลัง เมื่อ
นั้นก็ส่นอำนาจเหมือนกัน คงมีผู้นั้นแย่งเอาอำนาจ
นั้นเสีย ขอนเองยอมเป็นเครื่องเพราะความกระด้าง
กระเดื่องในคณะ ค่อมก็มีผู้คิดเห็นไปว่า ผู้ปกครอง
ครองนั้นมีความบกพร่อง สู้ตัวเองหรือคนอื่นไม่ได้
จึงชักให้ยุ่งเหยิงคิดร้ายแก่กัน และผู้ที่ใช้ประเพณี
แซ่จึงมักพอใจในการคิดร้ายต่อผู้ปกครอง ซึ่งทำ
แก่กันได้เช่นนั้น เพราะไม่ใช่ญาติกัน มิได้มีความ
รักใคร่แก่กัน เป็นแต่คนร่วมช่องกันเพื่อหาประ-
โยชน์ด้วยกันต่างหาก แต่ส่วนการปกครองสกุล
นั้นตรงกันข้าม ย่อมเป็นเครื่องเพราะความเคารพ
ในผู้ปกครอง ผู้น้อยยอมอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่
เพราะเป็นกุลเลเชษฐา และยอมได้โดยสันตา
เพราะผู้ใหญ่เป็นบิดาหรือญาติผู้ใหญ่ ซึ่งมี
ความรักใคร่อยู่ตามธรรมดาโลกแล้ว จึงมิได้คิด
เกียดงอนแก่งแย่งเลย นับว่าเป็นมูลแห่งความจง

รัก รัก ดี ต่อ ผู้ ที่ เป็น หัว หน้า ปกครอง สกต ชั้น ๑
 และ เลย เป็น เครื่อง จูง ใจ ให้ รู้ จัก ความ รัก ดี ต่อ ท่าน
 ผู้ ปกครอง ชาติ อีก ชั้น ๑ เพราะ รู้ จัก รัก ความ มั่น คง
 นั้น เอง

เมื่อ แล เห็น ว่า แซ่ กับ สกต ผิด กัน อยู่ เช่น นั้น แล้ว
 ก็ ไม่ ควร เลย ที่ จะ เห็น ผิด ไป ว่า ชื่อ แซ่ กับ นาม สกต
 นั้น เป็น อัน หนึ่ง อัน เดียว กัน และ ไม่ ควร นึก เลย ว่า
 ในการ ที่ ทรง พระ มหา กรุณา โปรดเกล้า ฯ ออก พระ
 ราช บัญญู ตี นาม สกต นั้น พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า
 อยู่ หัว ได้ ทรง พระ ราช ดำริ ตาม แบบ ชื่อ แซ่ ของ
 จีน เพราะ เรา ต้อง เข้า ใจ ว่า พระ องค์ คง จะ ทรง
 พระ ปรีชา สามารถ พอ ที่ จะ ทรง ทราบ ชัด เจน ว่า ชื่อ
 แซ่ กับ นาม สกต นั้น ผิด กัน อย่าง ไ่ คง จะ ไม่ ทรง
 พระ ราช นิยม ไป ตาม ประเพณี ต่าง ภาษา ซึ่ง พัน สมัย
 อย่าง เช่น ประเพณี ใช้ ชื่อ แซ่ นั้น เป็น แน่ แท้ ฯ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ ไทยพิทย

ถนนตะนาว พระนคร

นายสำเนา ชงไสว ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

พ.ศ. ๒๔๕๐